

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعبیر خواب

گردآورنده: محمّد حسن شیرازی

انتشارات پیام محراب

نقش، حبیب‌بن ابراهیم، ۱۶۲۹ ق.

[کامل‌التعمیر]

تعمیر خواب / گردآورنده محمدحسن شیرازی، - تهران: پیام محراب، ۱۳۸۲.
ص. ۳۰۴

ISBN 964 - 7083 - 42 - 4

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان روی جلد: تعمیر خواب (ابن سیرین).

۱. خوابگزاری - متون قدیمی تا قرن ۱۴. الف. ابن سیرین، محمدبن سیرین،
۱۱۰ - ۱۱۰ ق. ب. شیرازی، محمدحسن، ۱۳۲۵ - گردآورنده، ج. عنوان، د.

عنوان: کامل‌التعمیر. ه. عنوان: تعمیر خواب (ابن سیرین).

۱۳۵/۳

BF ۱۰۸۸ / ۲ ت ۷

ز ۱۳۸۲

۳۱۲۴۷ - ۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات پیام محراب

تعمیر خواب

نویسنده: محمد حسن شیرازی

تصویرگر متن: علی مظاهری

لینتوگرافی: موعود

چاپ: پیام حق

صحافی: سایه دهخدا

شمارگان: ۵۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول تابستان ۱۳۸۱

نشانی: تهران، خ ظهورالسلام، خ شهید امید آزادیخواه کوچه یوسف خان حکیم

شماره ۳۵، صندوق پستی: ۱۱۱ - ۱۱۵۷۵

تلفن: ۳۹۱۱۱۶۰

دورنگار: ۳۹۱۲۸۰۸

Payam-mehrab@yahoo.com

مقدمه

بی‌گمان انسان به‌عنوان موجودی اندیشمند و متفکر که توانسته است بلندترین قله‌های پیشرفت و ترقی را فتح کند، در طول زندگی خود با مسائل و مجهولات بسیاری مواجه و روبه‌رو بوده است که شاید بتوان گفت یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین آن‌ها خواب و تعبیر آن می‌باشد؛ این که خواب چیست و چه تعبیری دارد و رؤیاهایی را که در خواب می‌بیند تا چه اندازه با واقعیات زندگی او پیوند و ارتباط دارد.

تا این اندازه انسان این را به تجربه دریافته است که رؤیاهای او در خواب نمی‌تواند بی‌ارتباط با زندگی‌اش باشد، به همین علت همیشه به دنبال چراغی بوده تا فراراه خود قرار دهد و به وسیله‌ی آن این گونه موانع را که همچون سدی در سر راه افکار و اندیشه او قرار دارد، پشت سر بگذارد و راهی به روشنایی بیابد، و این روشنایی چیزی نیست، مگر علم تعبیر خواب.

در دین مبین اسلام در مورد خواب و آداب خوابیدن احکام روشن و صریحی وجود دارد و عموم بزرگان دین برای تعبیر خواب اهمیت و ارزشی خاص قائل بوده‌اند و می‌توان گفت بهترین تعبیر کنندگان خواب انبیا و پیامبران بوده‌اند؛ به عنوان نمونه امام جعفر صادق علیه السلام یکی از بزرگ‌ترین معبران خواب بوده‌اند. حضرت ابراهیم علیه السلام معبر توانایی بوده و یعقوب علیه السلام چنان معبر خوبی بود که وقتی حضرت یوسف به او می‌گوید: «انی رایث عشر کوکبا و الشمس و القمر رایثهم لی

ساجدین» در تعبیر خواب او می‌گوید، خوابت را برای دیگران بازگو نکن که برادرانت به نابودی تو اقدام خواهند کرد. خود حضرت یوسف نیز معبر دانا و خوبی بوده است، به گونه‌ای که در زندان خواب یکی از زندانیان را تعبیر می‌کند و بعد از آن، خواب عزیز مصر را تعبیر می‌کند و به همین جهت به عزت و بزرگی می‌رسد. در تعریف خواب گفته شده است: خواب حالتی است توأم با آسایش و آرامش که به جهت از کار بازماندن حواس پنج‌گانه در انسان پدید می‌آید، در این هنگام حس ششمی که همان ذهن و حافظه است به فعالیت می‌پردازد. بنا بر اعتقاد هندوها انسان علاوه بر حواس پنج‌گانه از حس ششمی نیز برخوردار است که حافظه و ذهن اوست؛ این حس بر حواس پنج‌گانه دیگر برتری دارد و پنج حس دیگر در خدمت او هستند و نتیجه‌ی کارهای خود را به ذهن گزارش می‌دهند. حافظه و ذهن؛ یعنی، همان حس ششم نیز مسئول کنترل و نظارت و چگونگی کار حواس دیگر است. در هنگام خواب به ظاهر ارتباط این حواس با جهان خارج و ذهن قطع می‌شود؛ اما در حقیقت ذهن مانند مادری مهربان که بچه‌های خود را خوابانده است؛ آزادانه به فعالیت می‌پردازد و به زمان‌های گذشته و آینده پرواز می‌کند و به جست‌وجو و کاوش می‌پردازد و در این زمان ما نتیجه‌ی فعالیت ذهنی خود را بدون ارتباط با حواس پنج‌گانه دیگر دریافت می‌کنیم، به عبارت دیگر خواب می‌بینیم، در این حالت ذهن به وسیله‌ی نشانه‌ها، پیام‌هایی از کائنات را برای ما به ارمغان می‌آورد و بی‌گمان انسان‌هایی موفق‌ترند که به رمزگشایی نشانه‌ها می‌پردازند و آن‌ها را چراغ راه خود قرار می‌دهند.

در تعبیر خواب باید به این نکته مهم توجه داشت که همه‌ی خواب‌ها تعبیر درستی ندارند؛ مثلاً خواب‌هایی که در اثر خوردن داروهای بی‌هوشی و استفاده از مواد مخدر و خواب‌آور و یا در اثر هیپنوتیزم که به عنوان خواب‌های غیرطبیعی از

آن‌ها یاد می‌کنند و هم چنین خوابیدن با معده انباشته از غذا و یا خوابیدن در حال داشتن افکار پریشان و مغشوش در طول روز، مواردی هستند که تعبیر ندارند.

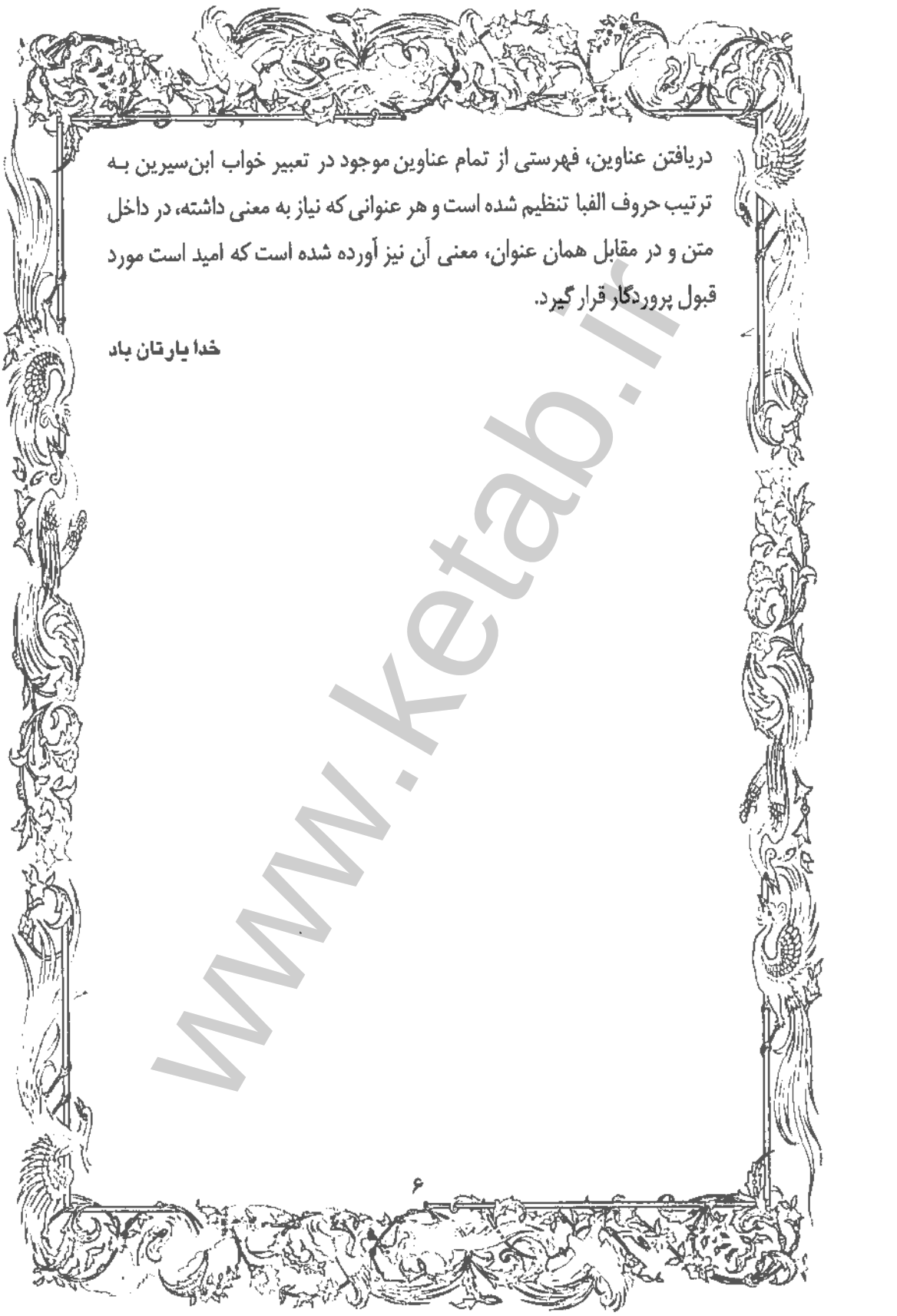
تعبیر خواب ممکن است در خواب بیننده سه نوع واکنش مختلف ایجاد کند:

(۱) ممکن است به سبب نوید منافع مادی و معنوی، خواب بیننده مسرور و شادمان شود.

(۲) ممکن است تعبیر خواب به منافع مادی و معنوی خواب بیننده هیچ ارتباطی نداشته باشد و برای او بی‌اهمیت باشد.

(۳) ممکن است تعبیر خواب برای بیننده‌ی خواب، حامل هشدار پیام به‌وسیله‌ی نشانه‌ها باشد که در این حالت به‌جای نگرانی و تشویش باید دقت کند که آیا خواب او شرایط خواب طبیعی و سالم را داشته است یا خیر و در هر صورت بهتر است گرد و غبار نگرانی و اضطراب را از پنجره افکار و اندیشه‌اش پاک کند و به جای آن به خداوند توکل کند و ذکر *اعوذ بالله من الشیطان الرجیم* را بر زبان جاری کند و خوابش را برای کسی بازگو نکند و صدقه بدهد، تا رفع بلا و مشکل شود و به‌این بیندیشد بی‌خبری از حادثه و اتفاق ناگواری که او را تهدید می‌کند بهتر است، یا آگاه شدن از آن و به‌کار بستن تدابیر خاصی جهت خنثی کردن و جلوگیری از آن حادثه. به‌هر حال امید است پاشنه‌ی در زندگی شما خواننده‌ی عزیز همیشه به‌روی سعادت و خوشبختی بچرخد و شعله‌ی عشق و محبت همیشه در وجودتان روشن و فروزان و غنچه‌ی خنده بر لبانتان شکوفا باشد.

اما کتاب حاضر که هم اکنون در مقابل شما عزیزان قرار دارد، شکل ساده و بازنویسی شده کتاب کامل تعبیر خواب ابن‌سیرین می‌باشد که در آن تلاش و کوشش بسیاری شده تا ضمن حفظ کامل متن اصلی کتاب؛ به‌گونه‌ای ویرایش و بازنویسی شود که همگان بتوانند از آن بهره‌مند گردند. همچنین جهت سهولت

در یافتن عناوین، فهرستی از تمام عناوین موجود در تعبیر خواب ابن سیرین به ترتیب حروف الفبا تنظیم شده است و هر عنوانی که نیاز به معنی داشته، در داخل متن و در مقابل همان عنوان، معنی آن نیز آورده شده است که امید است مورد قبول پروردگار قرار گیرد.

خدا یار تان باد

فهرست مطالب

آب:	۲۹	آتش‌دان:	۳۴
آبادانی:	۲۹	آتش زنه:	۳۴
آب بینی:	۳۰	آتشکده:	۳۴
آب تاختن:	۳۰	آرد:	۳۴
آبخانه (مستراح):	۳۱	آرد بیز (الک، غربال):	۳۴
آبدستان (آفتابه):	۳۱	آروغ:	۳۴
آبستی:	۳۱	آستانه (درگاه خانه یا اتاق):	۳۵
آبکامه:	۳۱	آسمان:	۳۵
آبگینه (بلور):	۳۲	آسیاب:	۳۶
آبله:	۳۲	آسیابان:	۳۶
آبنوس:	۳۲	آشتی کردن:	۳۶
(چوبی سیاه رنگ و گرانبها از درختی به		آفتاب:	۳۷
همین نام) دیدن آبنوس در خواب:		آفتابه:	۳۷
آتش:	۳۲	آلوه:	۳۸
[شراره] آتش:	۳۳	آماس (ورم):	۳۸
آتش افروختن:	۳۳	آواز:	۳۸

آهک کردن: ۲۸	انجیر: ۴۵
آهن: ۳۹	انجیل: ۴۵
آهو: ۳۹	انداختن: ۴۵
آینه: ۳۹	اندام: ۴۵
ابر: ۴۰	انگشت: ۴۶
ایرو: ۴۰	انگشتر: ۴۶
ابریشم خام (قز): ۴۱	انگور: ۴۶
ایزار: ۴۱	باد: ۴۸
ارزیر (قلع): ۴۱	بادام: ۴۸
ارش (ذرع - واحد طول): ۴۱	بادروک (ریحان کوهی): ۴۸
ارده: ۴۱	باد رها کردن: ۴۹
ازدها: ۴۲	بادنجان: ۴۹
اسب: ۴۲	باران: ۴۹
استر: ۴۲	بارانی: ۵۰
استخوان: ۴۳	بار کشیدن: ۵۰
استفغار: ۴۳	بارو (قلعه): ۵۰
اسفناج: ۴۳	باز: ۵۰
اصلع (کسی که موهای جلوی سر او ریخته باشد): ۴۳	بازو: ۵۱
افتادن: ۴۴	باقتن جامه: ۵۱
افروشه (حلوا): ۴۴	باقلا: ۵۱
افسون: ۴۴	بالا رفتن: ۵۱
افیون (شیره ی خشخاش): ۴۴	بالش: ۵۲
آمرود (گلابی): ۴۵	بانگ (قریاد): ۵۲
انار: ۴۵	بانگ نماز (اذان): ۵۲
	بیر: ۵۳

بِت:.....	۵۳	بقالی:.....	۶۰
بخشش:.....	۵۴	بَلْبَلَه (ظرف آب لوله‌دار شبیه آفتابه):.....	۶۰
بُخُور کردن:.....	۵۴	بَلْغَم (خلط بینی و سینه):.....	۶۰
بذر قَطُونَا (اسفرزه):.....	۵۴	بِلوط:.....	۶۰
بربط (نوعی ساز):.....	۵۴	بند نهادن:.....	۶۱
برج:.....	۵۵	بنده (خدمتکار):.....	۶۱
بر جستن:.....	۵۵	بنفشه:.....	۶۱
برد (نوعی پارچه کتانی راه راه):.....	۵۶	بنیاد نهادن:.....	۶۱
برف:.....	۵۶	بوتیمار (نام پرنده‌ای است):.....	۶۲
برق:.....	۵۶	بوریا (حصیر):.....	۶۲
برگ:.....	۵۷	بوزینه:.....	۶۲
برگستوان (پوشش اسب):.....	۵۷	بوسه (بوسیدن):.....	۶۲
برنج:.....	۵۷	بوق زدن (شیپور):.....	۶۳
بروت (سیل):.....	۵۷	بوم (جغد):.....	۶۳
بره:.....	۵۷	بوی خوش:.....	۶۳
برهنگی:.....	۵۷	بهار:.....	۶۳
بریان (گوشت یا چیزی که بر آتش کباب		بهشت:.....	۶۴
کنند):.....	۵۸	بیابان:.....	۶۵
بز:.....	۵۸	بیت‌المعمور:.....	۶۵
بساط (فرش و هر چیز گستردنی):.....	۵۸	بیشه:.....	۶۵
بست (گندم بریان):.....	۵۹	بیل:.....	۶۵
بستان افروز (گل تاج خروس):.....	۵۹	بیماری:.....	۶۶
بستر:.....	۵۹	بینی:.....	۶۶
بط (مرغابی):.....	۵۹	پاتیل (دیگ):.....	۶۷
بغل:.....	۶۰	پاچه:.....	۶۷

۷۴ پشه:	۶۷ پادشاه:
۷۴ پل:	۶۸ پاس داشتن (نگهبانی کردن):
۷۴ پلنگ:	۶۸ پاشنه‌ی پا:
۷۴ پنبه:	۶۸ پالان:
۷۵ پند دادن:	۶۹ پایبند:
۷۵ پنیر:	۶۹ پای:
۷۵ پوست:	۷۰ پای او رنج (خلخال):
۷۵ پوستین:	پای تابه (پارچه کلفتی که مسافران جهت
۷۵ پهلو (دو سوی بدن):	جلوگیری از سرما به پای خود
۷۶ پی (رشته‌ی عصبی):	می‌بستند):
۷۶ پیاله:	پایندانی (ضمانت):
۷۶ پیراهن:	۷۰ پر:
۷۶ پیرایه:	۷۰ پر پهن (خرفه):
۷۶ پیر شدن:	۷۱ پرده:
۷۷ پیروزه (فیروزه):	پرده‌داری (حاجب و دریان بودن):
پیشی (نوعی بیماری پوستی با لکه‌های	۷۱ پرستو:
سفید):	۷۱ پرنده:
۷۷ پیشانی:	۷۱ پرواز کردن:
۷۸ پیشه (شغل):	۷۱ پروانه:
۷۸ پیشی گرفتن (سبقت):	۷۲ پری:
۷۸ پیکره (مجسمه):	۷۲ پستان:
۷۸ پیل (فیل):	۷۲ پستان‌بند:
۷۹ پیله‌ور (دارو فروش):	۷۳ پشت:
۷۹ پیمانه:	۷۳ پشته (تپه):
۷۹ پیه خوردن:	۷۳ پشم:

تاب دادن: ۸۰	تسبیح کردن: ۸۶
تابستان: ۸۰	تشت (طشت): ۸۶
تاج: ۸۰	تشنگی: ۸۶
تاراج (غارت): ۸۱	تعویذ (دعای چشم زخم): ۸۶
تاریکی: ۸۱	تُف (خیو، خدو): ۸۷
تازیانه: ۸۱	نفشله: ۸۷
تاوه: ۸۱	تکبیر گفتن: ۸۷
تب: ۸۲	تگرگ: ۸۷
تبر: ۸۲	تمام شدن کار: ۸۷
تتماج (آش سماق): ۸۲	تن آدمی: ۸۸
تخت: ۸۲	تندر (رعد): ۸۸
تخم کاشتن: ۸۳	تنگی: ۸۸
تخم مرغ: ۸۳	تنور: ۸۸
تخمه: ۸۳	توپره (کیسه بزرگ علوفه): ۸۹
تذرو (قرقاوول): ۸۳	توبه کردن: ۸۹
ترازو: ۸۳	توت: ۸۹
ترخون: ۸۴	تورات: ۸۹
ترسیدن: ۸۴	جادو کردن: ۹۰
ترشی ها: ۸۴	جارو: ۹۰
ترف (قراقوت): ۸۴	جامه (لیاس): ۹۰
ترنگین: ۸۴	جامه ی خواب: ۹۲
تره (سبزیجات و تره بار): ۸۵	جان: ۹۲
ترید (تیلیت): ۸۵	جبه (لیاس گشاد و بلند): ۹۲
تریاک: ۸۵	جگر: ۹۳
تزویج (ازدواج کردن): ۸۵	جماع: ۹۳

جنايت:.....	۹۴	جنگ (نوعی ساز):.....	۱۰۲
جنازه:.....	۹۴	چنگال:.....	۱۰۲
جنگ کردن:.....	۹۴	چوب:.....	۱۰۲
جوالدوز:.....	۹۴	چوگان زدن:.....	۱۰۲
جوان شدن:.....	۹۴	حب (قرص):.....	۱۰۳
جوراب:.....	۹۵	حبر (مُرکب):.....	۱۰۳
جوشن (لباس جنگ):.....	۹۵	حج کردن:.....	۱۰۳
جولاهی (یافتدگی):.....	۹۶	حجامت کردن:.....	۱۰۴
جوهر (گوهر - جواهر):.....	۹۶	حجر الاسود:.....	۱۰۴
جوی آب:.....	۹۶	حد زدن:.....	۱۰۴
جهود شدن:.....	۹۷	حربه (نیزه کوتاه):.....	۱۰۴
چادر:.....	۹۸	حساب کردن:.....	۱۰۵
چارپایان:.....	۹۸	حصار:.....	۱۰۵
چاه:.....	۹۸	حصیر:.....	۱۰۵
چتر:.....	۹۹	حُقه (جای جواهرات):.....	۱۰۵
چراغ پایه:.....	۹۹	حقنه (اماله، تنقیه):.....	۱۰۵
چراغ دان:.....	۹۹	حکمت:.....	۱۰۶
چرخ (پرنده‌ای شکاری از نوع یاز):.....	۹۹	حلاجی:.....	۱۰۶
چرک (کثیفی):.....	۱۰۰	حمالی:.....	۱۰۶
چشم:.....	۱۰۰	حنوط (دارویی خوش بو مثل کافور که پس	
چشمه:.....	۱۰۰	از غسل به جسد مرده می‌زنند):.....	۱۰۶
چقانه (نوعی ساز):.....	۱۰۱	حوض:.....	۱۰۷
چفندر:.....	۱۰۱	حوض کوثر:.....	۱۰۷
چک:.....	۱۰۱	حیض:.....	۱۰۷
چکاوک:.....	۱۰۲	خاج (صلیب مسیحیان):.....	۱۰۸

۱۱۵	خاصی کردن (اخته کردن):	۱۰۸	خارپشت (جوجه تیغی):
۱۱۶	خضاب (حنا بستن):	۱۰۸	خارش:
۱۱۶	خطبه خواندن:	۱۰۹	خاشاک:
	خطمی (نام گیاهی است که خاصیت	۱۰۹	خاک:
۱۱۶	دارویی دارد):	۱۰۹	خاکستر:
۱۱۷	خفتن:	۱۰۹	خامه (قلم):
۱۱۷	خفه کردن:	۱۱۰	خانه:
۱۱۷	خلال:	۱۱۰	خایه (بیضه انسان):
	خلعت (جامه‌ای که بزرگی به کسی بخشد):	۱۱۱	خته کردن:
۱۱۷		۱۱۱	خرا:
۱۱۷	خلقان (لباس کهنه):	۱۱۲	خربزه:
۱۱۸	خلیفه:	۱۱۲	خرچنگ:
۱۱۸	خُم:	۱۱۲	خردل:
۱۱۸	خمیر کردن:	۱۱۳	خرس:
۱۱۸	خنجر:	۱۱۳	خرگاه (چادر، خیمه):
۱۱۹	خنده:	۱۱۳	خرگوش:
۱۱۹	خُود (کلاه نظامی):	۱۱۳	خرما:
۱۱۹	خوردنی:	۱۱۴	خرمن:
۱۱۹	خوشه:	۱۱۴	خروس:
۱۱۹	خوک:	۱۱۴	خرید و فروش:
۱۲۰	خون آمدن:	۱۱۴	خز (لباس ابریشم):
۱۲۰	خیار:	۱۱۵	خستگی (مجروح شدن):
۱۲۰	خیری (گل شب‌بو):	۱۱۵	خشت:
۱۲۰	خیک ماست:	۱۱۵	خشم:
۱۲۱	خیمه:	۱۱۵	خصومت (دشمنی):

دارچین:	۱۲۲	دستینه (نوع خاص از دستبند که صرفاً
دارو:	۱۲۲	مصرف زینتی
داس:	۱۲۲	نداشته باشد):
داغ کردن:	۱۲۳	دشمن:
دام:	۱۲۳	دشنام:
دانه:	۱۲۳	دعا کردن:
دباغی:	۱۲۳	دف زدن:
دبه روغن:	۱۲۳	دل:
دجال:	۱۲۴	دلالتی کردن:
دختر:	۱۲۴	دُم:
دخنه (دود کردن):	۱۲۴	دنبیل (دُم):
ددگان (جانور درنده):	۱۲۴	دنبه:
در:	۱۲۴	دندان:
دُرّاج (نام پرندهای مانند کبک):	۱۲۵	دوال (تسمه‌ی چربی):
دراعه (جامه‌ی بلند زاهدان):	۱۲۵	دوختن:
دریانی:	۱۲۵	درد:
درد اعضای بدن:	۱۲۶	دوزخ:
درم (درهم):	۱۲۷	دوش:
درودگری (نجاری):	۱۲۷	دوشاب (شیرهای خرما و انگور):
دروغ:	۱۲۷	ده (روستا):
درویش:	۱۲۷	دهان:
دست:	۱۲۸	دُهل زدن:
دست اورنجن (دست‌بند زینتی زنان از		دیگ:
جنس طلا یا نقره):	۱۲۸	دینار:
دست و روی شستن:	۱۲۹	دیو (شیطان):

دیوار: ۱۲۵	رود بار (محل عبور رود): ۱۴۳
دیوانگی: ۱۲۵	روده: ۱۴۳
ذکر (قضیب، آلت تناسلی مرد): ۱۲۶	روز: ۱۴۴
رازیانه (گیاهی خوش بو که مصرف	روزه: ۱۴۴
درمانی دارد): ۱۳۸	روستا: ۱۴۴
راسو: ۱۳۸	روشنایی: ۱۴۴
ران: ۱۳۸	روغن: ۱۴۵
راه: ۱۳۹	روناس (گیاهی است که ریشه سرخ آن در
راهزن: ۱۳۹	رنگریزی به کار: ۱۴۵
رپ: ۱۳۹	می‌رود): ۱۴۵
ریاب (یکی از آلات موسیقی شبیه به تار):	روی (صورت): ۱۴۶
۱۳۹	ریواس: ۱۴۶
رخسار: ۱۴۰	ریحان: ۱۴۶
رز (مو): ۱۴۰	ریسمان: ۱۴۶
رستخیز (قیامت): ۱۴۰	ریش: ۱۴۶
رسن (طناب): ۱۴۰	ریگ: ۱۴۷
رضوان (دریان بهشت): ۱۴۱	ریم (چرک بدن): ۱۴۷
رفتن: ۱۴۱	ریوند: ۱۴۷
رفو کردن: ۱۴۱	زادن (ز آیدن): ۱۴۸
رقص کردن: ۱۴۱	زاغ: ۱۴۸
رکاب: ۱۴۱	زاگ (زاج، نوعی نمک معدنی): ۱۴۸
رگ زدن: ۱۴۲	زالو: ۱۴۹
رنگ: ۱۴۲	زانو: ۱۴۹
روباه: ۱۴۳	زیاد: ۱۴۹
رود: ۱۴۳	زبان: ۱۴۹

زبرجد:	۱۵۰	زنجیر:	۱۵۵
زبور:	۱۵۰	زنج (چانه):	۱۵۵
زخم:	۱۵۰	زندانی:	۱۵۶
زدن:	۱۵۰	زنگار:	۱۵۶
زر (طلا):	۱۵۰	زنگله (زنگوله):	۱۵۶
زردآلود:	۱۵۱	زوبین (نیزه):	۱۵۶
زردچوبه:	۱۵۱	زهار:	۱۵۶
زردی:	۱۵۱	زهر:	۱۵۷
زرنیخ:	۱۵۱	زهره (صفرا):	۱۵۷
زره:	۱۵۱	زیره:	۱۵۷
زعفران:	۱۵۲	زیلو:	۱۵۷
زغال:	۱۵۲	زین:	۱۵۸
زغن:	۱۵۲	زاله (قطره شبنم):	۱۵۹
زکات:	۱۵۲	سار:	۱۵۹
زکام:	۱۵۳	ساطور:	۱۶۰
زلایبه (زلوبیا، نوعی شیرینی):	۱۵۳	ساعده:	۱۶۰
زلزله:	۱۵۳	ساق:	۱۶۰
زمره:	۱۵۳	سایه:	۱۶۰
زمستان:	۱۵۳	سایه‌بان:	۱۶۱
زمین:	۱۵۴	سبزه:	۱۶۱
زن:	۱۵۴	سیل (نوعی بیماری چشم):	۱۶۱
زَنَار:	۱۵۵	سیو (کوزه):	۱۶۲
زنجور:	۱۵۵	سیوس:	۱۶۲
زنیل:	۱۵۵	سیوسه:	۱۶۲
زنجیل:	۱۵۵	سپر:	۱۶۲

سپرز (طحال):	۱۶۲	سقمونیا:	۱۶۹
سپید روی (قلم):	۱۶۳	سکسکه:	۱۶۹
سپید مهره:	۱۶۳	سکبا (آش سرکه و گوشت):	۱۶۹
ستاره:	۱۶۳	سکره (پیاله سفالی):	۱۷۰
ستون:	۱۶۳	سکنجبین:	۱۷۰
سجاده:	۱۶۴	سگ:	۱۷۰
سجده:	۱۶۴	سلاح:	۱۷۱
سخن:	۱۶۴	سلام:	۱۷۱
سر:	۱۶۵	سلطان:	۱۷۱
سرا:	۱۶۵	سمانه:	۱۷۱
سراب:	۱۶۶	سمور:	۱۷۲
سر ابرده:	۱۶۶	ستان:	۱۷۲
سرب:	۱۶۶	سنب (سم جانوران):	۱۷۲
سرفه کردن:	۱۶۶	سنبل:	۱۷۲
سرکه:	۱۶۷	سنجاب:	۱۷۲
سرگین (مدقوق چارپایان):	۱۶۷	سنجد:	۱۷۳
سوما:	۱۶۷	سنجیدن:	۱۷۳
سرمه:	۱۶۷	سندان:	۱۷۳
سرمه دان:	۱۶۸	سنگ:	۱۷۳
سرود:	۱۶۸	سنگ خواره (پرندهای که سنگ ریزه	
سروش:	۱۶۸	می خورد):	۱۷۴
سطل:	۱۶۸	سواری:	۱۷۴
سفر کردن:	۱۶۸	سورهی فاتحه الکتاب:	۱۷۴
سفره:	۱۶۹	سورهی بقره:	۱۷۴
سفایی کردن:	۱۶۹	آیه الكرسي:	۱۷۴

سوره آل عمران: ۱۷۵	سوره قصص: ۱۷۸
سوره نساء: ۱۷۵	سوره عنکبوت: ۱۷۸
سوره مائده: ۱۷۵	سوره لقمان: ۱۷۸
سوره انعام: ۱۷۵	سوره سجه: ۱۷۸
سوره اعراف: ۱۷۵	سوره سبا: ۱۷۹
سوره انفال: ۱۷۵	سوره فاطر: ۱۷۹
سوره توبه: ۱۷۵	سوره یس: ۱۷۹
سوره یونس: ۱۷۶	سوره صافات: ۱۷۹
سوره هود: ۱۷۶	سوره ص: ۱۷۹
سوره رعد: ۱۷۶	سوره الزمر: ۱۷۹
سوره ابراهیم: ۱۷۶	سوره المؤمن: ۱۷۹
سوره حجر: ۱۷۶	سوره فصلت: ۱۷۹
سوره نحل: ۱۷۶	سوره شورا: ۱۷۹
سوره بنی اسرائیل: ۱۷۶	سوره زخرف: ۱۸۰
سوره کهف: ۱۷۷	سوره دخان: ۱۸۰
سوره مریم: ۱۷۷	سوره جائیه: ۱۸۰
سوره طه: ۱۷۷	سوره احقاف: ۱۸۰
سوره انبیاء: ۱۷۷	سوره محمد: ۱۸۰
سوره حج: ۱۷۷	سوره فتح: ۱۸۰
سوره مؤمنون: ۱۷۷	سوره حجرات: ۱۸۰
سوره نور: ۱۷۷	سوره ق: ۱۸۰
سوره فرقان: ۱۷۸	سوره ذاریات: ۱۸۱
سوره شعرا: ۱۷۸	سوره طور: ۱۸۱
سوره نمل: ۱۷۸	سوره نجم: ۱۸۱
سوره روم: ۱۷۸	سوره قمر: ۱۸۱

سورهی الرحمن: ۱۸۱	سورهی عبس: ۱۸۴
سورهی واقعه: ۱۸۱	سورهی تکویر: ۱۸۴
سورهی حدید: ۱۸۱	سورهی انفطار: ۱۸۴
سورهی مجادلّه: ۱۸۱	سورهی مطففین: ۱۸۴
سورهی حشر: ۱۸۱	سورهی انشقاق: ۱۸۵
سورهی صافات: ۱۸۲	سورهی بروج: ۱۸۵
سورهی جمعه: ۱۸۲	سورهی طارق: ۱۸۵
سورهی منافقون: ۱۸۲	سورهی غاشیه: ۱۸۵
سورهی تغابن: ۱۸۲	سورهی فجر: ۱۸۵
سورهی طلاق: ۱۸۲	سورهی بلد: ۱۸۵
سورهی تحریم: ۱۸۲	سورهی شمس: ۱۸۵
سورهی الملک: ۱۸۲	سورهی لیل: ۱۸۵
سورهی قلم: ۱۸۳	سورهی ضحی: ۱۸۶
سورهی حاقّه: ۱۸۳	سورهی انشراح: ۱۸۶
سورهی معارج: ۱۸۳	سورهی تین: ۱۸۶
سورهی نوح: ۱۸۳	سورهی علق: ۱۸۶
سورهی جن: ۱۸۳	سورهی قدر: ۱۸۶
سورهی مزل: ۱۸۳	سورهی بیته: ۱۸۶
سورهی مدثر: ۱۸۳	سورهی زلزال: ۱۸۶
سورهی قیامت: ۱۸۳	سورهی عادیات: ۱۸۶
سورهی انسان: ۱۸۴	سورهی القارعة: ۱۸۶
سورهی مرسلات: ۱۸۴	سورهی تکاثر: ۱۸۷
سورهی نبأ: ۱۸۴	سورهی عصر: ۱۸۷
سورهی نازعات: ۱۸۴	سورهی حمزه: ۱۸۷
	سورهی قریش: ۱۸۷

سوره ی ماعون:.....	۱۸۷	شتالنگ (قاب بازی):.....	۱۹۳
سوره ی کوثر:.....	۱۸۷	شریت:.....	۱۹۳
سوره ی کافرون:.....	۱۸۷	شرم:.....	۱۹۳
سوره ی فتح:.....	۱۸۷	شستن:.....	۱۹۳
سوره ی تبت:.....	۱۸۸	شش (ریه):.....	۱۹۳
سوره ی اخلاص:.....	۱۸۸	شطرنج:.....	۱۹۴
سوره ی فلق:.....	۱۸۸	شعر:.....	۱۹۴
سوره ی ناس:.....	۱۸۸	شغال:.....	۱۹۴
سور اخ:.....	۱۸۸	شکار:.....	۱۹۴
سوسمار:.....	۱۸۸	شکم:.....	۱۹۴
سوسن:.....	۱۸۹	شکنجه:.....	۱۹۴
سوکند:.....	۱۸۹	شکوفه:.....	۱۹۴
سیب:.....	۱۸۹	شلفم:.....	۱۹۵
سیر:.....	۱۸۹	شلوار:.....	۱۹۵
سیماب (جیوه):.....	۱۹۰	شمشیر:.....	۱۹۵
سیمرغ:.....	۱۹۰	شمع:.....	۱۹۵
سینه:.....	۱۹۰	شنا کردن:.....	۱۹۶
شاخه:.....	۱۹۱	شهادت:.....	۱۹۶
شادروان (خیمه، چادر):.....	۱۹۱	شهدا الله:.....	۱۹۶
شاندی حیوانات:.....	۱۹۲	شهر:.....	۱۹۶
شاهین:.....	۱۹۲	شیر:.....	۱۹۷
شب:.....	۱۹۲	شیره:.....	۱۹۷
شبنی (چوبانی):.....	۱۹۲	شیرینی:.....	۱۹۷
شب بازی:.....	۱۹۲	شیشه:.....	۱۹۷
شپش:.....	۱۹۲	صابون:.....	۱۹۸

صاعقه:	۱۹۸	طیب:	۲۰۵
صبح:	۱۹۸	طلاق:	۲۰۵
صبر (دارویی تلخ):	۱۹۹	طلع (شکوفه گل‌های نر و ماده‌ی خرما،	
صحرا:	۱۹۹	اول بار خرما):	۲۰۵
صحیفه:	۱۹۹	طنبور (تنبور):	۲۰۵
صدف:	۱۹۹	طوطی:	۲۰۶
صدقه:	۱۹۹	طیلسان (ردا):	۲۰۶
صراف:	۱۹۹	ظلم:	۲۰۷
صراط:	۲۰۰	ظلمات:	۲۰۷
صلوات فرستادن:	۲۰۰	عاج:	۲۰۷
صمغ:	۲۰۰	عاریت:	۲۰۸
صندل:	۲۰۰	عاشق شدن:	۲۰۸
صورت:	۲۰۰	عالم:	۲۰۸
صوف:	۲۰۰	عبادت:	۲۰۸
صوفی شدن:	۲۰۱	عدد:	۲۰۸
صیقل:	۲۰۱	عزاده:	۲۰۹
ضرابی (ضرب زدن سکه):	۲۰۲	عرش:	۲۰۹
ضعیفی:	۲۰۲	عرق:	۲۰۹
ضیاع (زمین و املاک):	۲۰۳	عروس:	۲۱۰
طاس:	۲۰۴	عزل:	۲۱۰
طاعون:	۲۰۴	عسس:	۲۱۰
طاووس:	۲۰۴	عصا:	۲۱۰
طباخی:	۲۰۴	عطا کردن:	۲۱۰
طبق:	۲۰۵	عطاری کردن:	۲۱۱
طبل:	۲۰۵	عطر:	۲۱۱

عطسه: ۲۱۱	فتنه: ۲۱۶
عقیق: ۲۱۱	فراخی: ۲۱۷
عماری (کجاره): ۲۱۲	فراش: ۲۱۷
عمود (گرز): ۲۱۲	فرجی (نوعی لباس گشاد جلو باز): ۲۱۷
عنقا (نام سازی است): ۲۱۲	فرزند: ۲۱۷
عنکبوت: ۲۱۲	فرعون: ۲۱۸
عود: ۲۱۲	فرمودن: ۲۱۸
عود سوز: ۲۱۲	فروختن: ۲۱۸
عورت: ۲۱۲	فرود آمدن: ۲۱۸
عید: ۲۱۳	فزون شدن: ۲۱۸
غار: ۲۱۴	فسق: ۲۱۸
غالیه (از عطریات قدیم): ۲۱۴	فقّاع (آبجو): ۲۱۹
غایب: ۲۱۴	فقیه: ۲۱۹
غریبال: ۲۱۴	فلاخن: ۲۱۹
غرق شدن: ۲۱۵	فتدی: ۲۱۹
غسل: ۲۱۵	فنگ (حیوانی شبیه روباه): ۲۱۹
غلاف: ۲۱۵	فوطه (دستمالی که بالای سفره
غلام: ۲۱۵	می‌اندازند): ۲۱۹
غم: ۲۱۵	قاضی: ۲۲۰
غنیمت: ۲۱۵	قافله: ۲۲۰
غوره: ۲۱۵	قالب: ۲۲۰
فاخته (پرنده‌ای شبیه به کبوتر با رنگ	قالی: ۲۲۱
خاکی): ۲۱۶	قیاب: ۲۲۱
قال: ۲۱۶	قبله: ۲۲۱
فالوده: ۲۱۶	قدح: ۲۲۱

۲۲۷	کاغذ:	۲۲۱	قدید (گوشت خشک کرده):
۲۲۸	کاهو:	۲۲۲	قرايه:
۲۲۸	کبک:	۲۲۲	قربانی:
۲۲۸	کبوتر:	۲۲۲	قسمت کردن:
۲۲۸	کتاب:	۲۲۲	قصاب:
۲۲۹	کتان:	۲۲۲	قصه:
۲۲۹	کتیرا:	۲۲۳	قضیب (شاخه نرم و تازه):
۲۲۹	کَتّالی (چشم پزشکی):	۲۲۳	قفا (پس گردن):
۲۲۹	کدو:	۲۲۳	قفس:
۲۲۹	کرسی:	۲۲۳	قفل:
۲۳۰	کرفس:	۲۲۳	قلم:
۲۳۰	کرکس:	۲۲۳	قلیه (نوعی خوراک گوشت):
۲۳۰	کری (ناشنوایی):	۲۲۴	قند:
۲۳۰	کَزْدُم (عقرب):	۲۲۴	قندیل (چراغ آویز):
۲۳۰	کشاورزی:	۲۲۴	قنوت:
۲۳۰	کشتن:	۲۲۴	قی:
۲۳۰	کُشتی گرفتن:	۲۲۴	قیر:
۲۳۱	کِشتی:	۲۲۵	قیف:
۲۳۱	کشکاب (آب کشک):	۲۲۶	کاجی:
۲۳۱	کشمش:	۲۲۶	کارد:
۲۳۱	کعبتین (دو تاس در بازی):	۲۲۶	کار دنیا:
۲۳۱	کعبه:	۲۲۷	کارزار (نبرد کردن):
۲۳۲	کف [ها]:	۲۲۷	کاروان:
۲۳۲	کف [آب]:	۲۲۷	کاریز:
۲۳۲	کف [دریا]:	۲۲۷	کاسه:

۲۳۷	کوچه:	۲۳۲	کفتار:
۲۳۷	کودکی:	۲۳۲	کفجه (کفگیر):
۲۳۷	کوزه:	۲۳۳	کفش:
۲۳۷	کوشک (قصر):	۲۳۳	کفن:
۲۳۸	کوه:	۲۳۳	کل (کچل):
۲۳۸	کهریا:	۲۳۳	کلاغ:
۲۳۸	کیسه:	۲۳۳	کلاه:
۲۳۸	کیک	۲۳۴	کلبتین (انبر - گاز انبری):
۲۳۹	گازری (لباس شویی):	۲۳۴	کلم:
۲۳۹	گان:	۲۳۴	کلنگ:
۲۴۰	گاورس (ارزن):	۲۳۴	کلوچه:
۲۴۰	گاوزیان (گل گاوزیان):	۲۳۴	کلید:
۲۴۰	گار میش:	۲۳۵	کلیددان:
۲۴۰	گیر:	۲۳۵	کلیسا:
۲۴۰	گیج:	۲۳۵	کمان:
۲۴۰	گدایی:	۲۳۵	کمان آسمان (رنجین کمان):
۲۴۰	گر (بیماری جرب):	۲۳۵	کمان گروهه:
۲۴۱	گریه:	۲۳۵	کمان حلاجی (کمان پنبه زنی):
۲۴۱	گردن:	۲۳۶	کمر بند:
۲۴۱	گردن بند:	۲۳۶	کمند:
۲۴۱	گردن زدن:	۲۳۶	کُنار:
۲۴۱	گردو:	۲۳۶	کنجند:
۲۴۲	گردونه (ارابه):	۲۳۶	کندو:
۲۴۲	گرسنگی:	۲۳۷	کتگر:
۲۴۲	گرگ:	۲۳۷	کنه:

۲۴۷	گوگرد:	۲۴۲	گرو:
۲۴۷	گوی:	۲۴۲	گروه:
۲۴۷	گیاه:	۲۴۳	گریختن (فرار کردن):
۲۴۷	گیسوه:	۲۴۳	گریه:
۲۴۸	لاک پشت (کشف):	۲۴۳	گل:
۲۴۸	لب:	۲۴۳	گل (لجن):
۲۴۸	لججه (لباده، بالاپوش):	۲۴۳	گلاب (جُلاب):
۲۴۹	لباس:	۲۴۴	گلنار (گل انار):
۲۴۹	لحاف:	۲۴۴	گلو:
۲۴۹	لرزه:	۲۴۴	گلیم:
۲۴۹	لرزیدن:	۲۴۴	کم شدن:
۲۴۹	لشکر:	۲۴۴	گناه:
۲۵۰	لعل:	۲۴۴	گنبد:
۲۵۰	لقمه:	۲۴۵	گنج:
۲۵۰	لقوه:	۲۴۵	گندم:
۲۵۰	لک لک:	۲۴۵	گنگ (لال):
۲۵۰	لکام:	۲۴۵	گوارش:
۲۵۰	لگد زدن:	۲۴۵	گوال (جوال):
۲۵۱	لنگ شدن:	۲۴۵	گور (قبر):
۲۵۱	لوییا:	۲۴۵	گور خر:
۲۵۱	لوح محفوظ:	۲۴۶	گورستان:
۲۵۱	لوزینه:	۲۴۶	گوساله:
۲۵۱	لیمو:	۲۴۶	گوسفند:
۲۵۲	مار:	۲۴۶	گوش:
۲۵۲	مازوه:	۲۴۷	گوشه:

مار چوبه: ۲۵۳	مردۀ نالیدن: ۲۵۷
ماست: ۲۵۳	مرز نگوش: ۲۵۸
ماش: ۲۵۳	مرغ (پرندۀ): ۲۵۸
ماکیان (مرغ خانگی): ۲۵۳	مرغزار: ۲۵۸
مامیران: ۲۵۳	مرکب: ۲۵۸
ماه: ۲۵۳	مروارید: ۲۵۸
ماهی: ۲۵۴	مرهم: ۲۵۹
ماهی خواره: ۲۵۴	مزدور: ۲۵۹
مبتلا: ۲۵۴	مژه: ۲۵۹
مبرد (سوهان): ۲۵۴	مس: ۲۵۹
مقبیه (متہ): ۲۵۴	مستی: ۲۵۹
مجلس: ۲۵۵	مسجد: ۲۵۹
مجلس علم: ۲۵۵	مسح کردن: ۲۶۰
محبیره (دوات): ۲۵۵	مسکه (روغن تازه - کرہ): ۲۶۰
محراب: ۲۵۵	مسلمان شدن: ۲۶۰
مخنت (مرد زن‌نما): ۲۵۵	مسمار (میخ): ۲۶۰
مذکر (پند دهنده): ۲۵۶	مسواک: ۲۶۰
مذی (آب نشاط): ۲۵۶	مشرف (ناظر): ۲۶۱
مرجان: ۲۵۶	مشرق: ۲۶۱
مرد: ۲۵۶	مشرک: ۲۶۱
مردن: ۲۵۶	مشعبد (شعبده‌باز): ۲۶۱
مردۀ جامہ پوشیدن: ۲۵۶	مُشک: ۲۶۱
مردۀ را تشییع کردن: ۲۵۷	مُشک [آب]: ۲۶۲
مردۀ را چیزی دادن: ۲۵۷	مُصحف (قرآن): ۲۶۲
مردۀ زنده شدن: ۲۵۷	مصطکی (کُنندرا): ۲۶۲

۲۶۷	موم:	۲۶۲	مطبخ:
۲۶۷	موی:	۲۶۲	مطرب:
۲۶۷	مویز:	۲۶۲	معجون:
۲۶۷	مُهر:	۲۶۳	معهده:
۲۶۸	مهره:	۲۶۳	معزول شدن:
۲۶۸	مهمانی:	۲۶۳	معلم:
۲۶۸	می پخته:	۲۶۳	مغرب:
۲۶۸	میخ:	۲۶۳	مفز:
۲۶۹	میوه:	۲۶۳	مقعد:
۲۷۰	ناخن:	۲۶۴	مقل (صمغی خوش بو):
۲۷۰	ناخنگیر (قیچی ناخنگیر):	۲۶۴	مقنعه:
۲۷۰	ناربا (آتش انار):	۲۶۴	مکه:
۲۷۰	نارنج:	۲۶۴	مگس:
۲۷۱	ناف:	۲۶۴	مگس انگین (زنبور عسل):
۲۷۱	نام:	۲۶۵	ملغ:
۲۷۱	نامه:	۲۶۵	منادی:
۲۷۱	نان:	۲۶۵	مناره:
۲۷۱	ناودان:	۲۶۵	منبر:
۲۷۲	نای زدن (نای زدن):	۲۶۶	منجم شدن:
۲۷۲	نبات (گیاه):	۲۶۶	منجنیق:
۲۷۲	نبات جُلاب:	۲۶۶	منذیل (دستمال):
۲۷۲	نخّاس (برده فروش):	۲۶۶	منقار:
۲۷۲	نخجیر:	۲۶۶	منی:
۲۷۳	نخود:	۲۶۶	موزه (کفش):
۲۷۳	نرد باختن:	۲۶۷	موش:

۲۷۷	نیکي کردن:	۲۷۳	نردبان:
۲۷۷	نیلوفر:	۲۷۳	نشاسته:
۲۷۸	واشه:	۲۷۳	نشستن:
۲۷۸	والی:	۲۷۳	نعل:
۲۷۸	وحوش:	۲۷۴	نعلین:
۲۷۸	وضو:	۲۷۴	نعناع:
۲۷۹	ویرانی:	۲۷۴	نفت:
۲۸۰	هاون:	۲۷۴	نفرین:
۲۸۰	هدهد:	۲۷۴	نقره:
۲۸۰	هدیه:	۲۷۴	نگار:
۲۸۰	هما:	۲۷۵	نگین:
۲۸۱	هوا:	۲۷۵	نماز:
۲۸۱	هیزم:	۲۷۵	نمد:
۲۸۲	یاسمن:	۲۷۵	نمک:
۲۸۲	یافتن:	۲۷۵	نو بودن:
۲۸۲	یاقوت:	۲۷۶	نوحه کردن:
۲۸۳	یخ:	۲۷۶	نوشادر:
۲۸۳	یشم:	۲۷۶	نویسندگی:
۲۸۳	یوز:	۲۷۶	نهنگ:
		۲۷۶	نیزه: